

DE GROTE VISSER

'... haalden zij een grote menigte vissen binnen....' Lucas 5:1-11

'Kom met Mij mee'. 'Volg Mij!'

Zo roept Jezus mensen. Dat is ook vandaag de uitnodiging die op u en mij afkomt.

Met die uitnodiging is het ook begonnen, toen, daar, in Galilea, bij het Meer van Gennesareth, ook wel Zee van Tiberias genoemd.

En de evangelist Lucas heeft het heel nauwkeurig nagegaan hoe dat toen toch wel toeging bij dat meer. Lucas is een precies mens. Als dokter heeft hij zorgvuldig leren werken. Hij vult zijn collega's Marcus en Mattheüs aan.

En dan vernemen we dat Simon, later Petrus genoemd, eerst helemaal niet zo vooraan liep naar Jezus toe.

Hoor Lucas vertellen: *'En het geschiedde'*. Wat gebeurde er?

Jezus staat aan de oever van het meer. Hij spreekt. Hij verkondigt. Wat? *'Het woord van God'*, vertelt Lucas.

In de lijn van de grote profeten is nu Jezus aan het woord. 'Onze hoogste profeet en leraar' is hij genoemd. We weten waar zijn prediking mee startte: *'Het koninkrijk van God is nabijgekomen'*. Ingrijpende woorden in de volmacht van zijn Vader gezegd. En hijzelf is de koning van dat rijk.

Mensen stromen toe. Hij spreekt met gezag, lezen we elders. Stromen wij mee, naar Hem toe, gemeente? Heeft Jezus ook op ons aantrekkingskracht? Heeft hij ons ingewonnen voor God?

Goed. Mensen stromen toe dus. Zo massaal, dat Jezus steeds verder achteruit gedrongen wordt en vlakbij het water komt. Straks raakt hij nog te water....

Let op gemeente, de mensen verdringen zich, *maar Simon is er niet bij.*

Wel is hij daar dichtbij aan het werk. Druk druk druk. Netten spoelen. Noodzakelijk werk van een visserman. De natte netten moeten nagekeken worden op beschadigingen, zeewier en schelpen. Zo'n net van 500 m. lang en 3 m. breed werd neergelaten in het water, met drijvers bovenaan en loodjes onderaan. Dan werd het lange net met de boot in een lange boog door het water getrokken en later aan land gesleept.

Simon is aan het spoelen. Met zijn benen in het water staat hij daar te werken. Ongetwijfeld een vrome man. Dat waren die vissers van Galilea meestal. Ernstige mensen. Hoort dat bij vissers? Ook in ons land kennen we dat wel.

Het zou best kunnen zijn dat Simon vol was van z'n eigen sores, want hij had de hele nacht gevist en geen enkel visje gevangen. Daar word je als visser niet vrolijk van. Visserij is je broodwinning immers?

Hoe herkennen we dat, gemeente. Je kunt zo druk zijn met je eigen gedoe, je zorgen en je plannen, dat je geen tijd neemt voor God en voor Christus. Je bent als het ware al bezet. Even gesloten voor God. Nu even niet....

Maar al ziet Simon Jezus niet, Jezus ziet Simon wel. En hij wil deze man roepen. Roeping midden in z'n dagelijkse bezigheden. Hij vraagt hem zijn boot beschikbaar te stellen. Als een soort drijvende preekstoel. Dan kan Jezus vanaf de boot het volk toespreken.

Zo wordt Simon geroepen. Niet terwijl hij in de synagoge zit te bidden, maar als hij z'n dagelijkse arbeid verricht.

Midden in het drukke leven kan de roepstem van Christus ons aangrijpen. Kom mee met Mij!

Gemeente: het begint ook bij ons met *roeping*. Jezus Christus roept ons. 'Volg mij'. Als we het maar willen horen. Een schooljongen zei eens

tegen mij: 'Ik hoor niks'. Hij sloot zijn oren voor het Woord. Dat moet u niet doen, gemeente. Zet uw hart voor Hem open.

Zo komt Jezus aan boord van het scheepje van deze visserman. Nu heeft hij Vaders Zoon aan boord. Ja, maar dat beseft Simon nog niet. Een poosje later vraagt Jezus hem dan om het meer een eindje op te varen, naar dieper water. '*Voor de vangst*', staat er letterlijk. De vangst is zeker, in Jezus' oog.

Maar dat kan deze ervaren visser zomaar niet geloven. Wat weet zo'n timmerman van varen en vissen? Vissen doet je 's *nachts* op dit meer, niet overdag. En hij zegt dan ook: '*Meester, de hele nacht hebben wij hard gewerkt – ons afgetobd – en niets gevangen*'. Dan gaat hij toch overstag: '*maar op uw woord zal ik de netten uitzetten*'.

Gemeente, de stap die Simon nu zet is toch niet niks. De nachtelijke visserij was regel en traditie, beproefd door eeuwenlange ervaring. Nu zet hij zomaar de traditie opzij. Dat doen wij, mensen, niet graag. We houden meestal vast aan ons vertrouwde bestaan. Verandering, ommekeer, experimenteren – daar zijn we niet gauw toe bereid. Wat altijd goed was kan een buitenstaander zomaar niet omzetten. Daar houden we helemaal niet van. Er moet dan ook van Jezus een sterke kracht zijn uitgegaan. Simon doet wat Hij zegt.

En wat is het gevolg? Daar haalt de verraste visser met zijn maten het net op: boordevol vis. Zo zelfs dat de netten dreigen te scheuren.

Gelukkig komt een tweede boot langs, die van Simons collega's Johannes en Jacobus, de zonen van Zebedeüs. En ze vullen de beide schepen tot zinkens toe. Een rijke vangst. In onze bijbels hebben ze er boven gezet: '*de wonderbare visvangst*'. En zo is het ook.

Gemeente, we kijken vol verbazing toe. Hoe kan dit? Wie doet dit? Wat betekent dit?

Duidelijk is dat *Jezus* dit bewerkt. En dan denken wij natuurlijk meteen: Hij kon dat, want Hij is Gods Zoon. Hier toont hij zijn godheid.

Zou dat zo zijn?

Zeker is Jezus van God gekomen en één met de Vader, zoals Johannes ons verzekert. Die laat steeds weer de goddelijke kant van Christus zien. Maar we mogen hier toch niet direct naar de godheid van Jezus kijken. Hij was toch volop en volledig *mens*. De Mensenzoon, zo noemde hij zichzelf telkens. En dan herinner ik u, gemeente, aan wat we lezen in Genesis 1:26. Wat lezen we daar? God schiep de mens, man en vrouw, *'naar zijn beeld'*.

En daarna staat er: *'En God zegende hen. En God zei tot hen: Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het gedierte dat over de aarde kruipt'*.

Heerst over de vissen der zee. Taak voor de mens. Mandaat van God om de schepping in cultuur te brengen. Op een verantwoorde manier. Als antwoord dus aan zijn Schepper. De mens zoals God hem bedoelt. Die mens, waarvan Psalm 8 zingt: *'Gij hebt hem bijna goddelijk gemaakt'*. En ook: *'Gij doet hem heersen over de vissen der zee, hetgeen de paden van de zeeën doorkruist'*.

Die mens, heerser van de schepping - ach, hoe is het door zijn zondeval misgegaan en hoe is het beeld van God geschonden: het heersen werd steeds meer tot winzucht en inhaligheid, zodat de zee wordt leeggevist en de natuur van het water wordt misbruikt. De mens verknoeit zovaak de schepping van God.

Maar in Jezus zien wij even de ware mens oplichten, zoals God hem wilde. De volmaakte mens, die de geschapen werkelijkheid goed gebruikt. Voltooid mens-zijn. Christus is de 'bedoelde mens', Paulus noemt hem 'de nieuwe Adam'.

Hier treedt de ware mens op en deze mens is de messias van Israël. De beloofde verlosser. Die hier een teken stelt van zijn volmacht. Hij openbaart, onthult, zichzelf. En dat roept om erkenning en *geloof*.

Hoe werkt dat op Simon?

Simon? Die is totaal van zijn stuk. Geschokt, gedesoriënteerd. Hij ziet dit gebeuren en kan het op geen enkele manier rijmen. Hij voelt wel: dit is van God. Dit is anders. Dit komt van de 'de andere kant'. En dan wordt hij helemaal teruggeworpen op zichzelf: Hij is een zondaar. Niet omdat hij de wetsregels overtreedt, nee, veel dieper: Simon voelt de afstand met de heilige. Die is onoverbrugbaar. Hij past niet bij God. En God komt nu heel dichtbij. Heilig in zijn boot. Dat kan niet. Hij beantwoordt in het geheel niet aan Gods bedoelingen.

Simon werpt zich neer aan de knieën van Jezus en roept uit: *'Ga weg van mij, want ik ben een zondig mens, Heer'*.

Weer sta ik even stil bij deze zelfontdekking van Simon. Hebt u enig gevoel voor deze reactie? Kunt u zich zijn besef van onwaardigheid inleven? Sommigen zeggen: dat zondebesef, och, dat is iets van vroeger. Zeg dat toch niet te gauw. De Schrift verkondigt ons zo vaak en zo duidelijk dat wij heel ver afleven van Gods heiligheid en het is dan ook beter om te erkennen voor God dat wij ons doel missen en niet beantwoorden aan zijn bedoelingen. Dat maakt ons ootmoedig en klein voor Hem. Dan zijn we op onze plaats. Net als Simon.

En dan toch... 'nochtans' Geen verwerping, maar aanvaarding. Jezus gaat niet weg, maar blijft. Simons scheepje vaart onder Jezus' hoede en Simon zelf eveneens. *'Wees niet bevreesd'*, zegt Jezus tot deze knielende mens. Wees niet bang.

Niet bang? Niet bang voor God, geen vrees voor de heilige wereld van Boven? Nee. In die wereld heerst de *genade*. Het gericht staat uit, het is

heden tijd van heil. Voor die Simon is vrijspraak. Voor die zondaar is vergeving. Geen veroordeling. Ruimte om te leven.

Niet alleen Simon Petrus, ook zijn vrienden Johannes en Jacobus worden betrokken bij deze Christus. Zij worden geroepen zijn discipelen te zijn. En Jezus zet Simon meteen voor zijn komende levenstaak: '*van nu aan zul je mensen vangen*'.

Bij Mattheüs staat erbij: 'Ik zal jullie mensenvangers *maken*'. Het gaat van Christus uit. Het klinkt als het woord van de Schepper: Ik zal maken... Hij zal ze opleiden.

Hier laat Christus al vroeg horen dat zij eerst leerlingen, maar daarna apostelen, zendelingen zullen zijn. Zij zullen het Evangelie van genade de wereld overdragen, mensen uitnodigen om te geloven.

En als ik dat zo voor me zie, dan denk ik dat ik die rijke visvangst best mag beschouwen als een symbool, als een illustratie. Waarvan dan? Van het kerkvergaderende werk van Christus. Hij gaat zijn volgelingen verzamelen via zijn leerlingen. Uit de hele wereld. Te beginnen met Israël, Gods eerste volk. Met Israël zullen alle volkeren der aarde gezegend worden.

De *wereldzending* komt in het vizier. En zoals in een visnet allerlei soorten vissen bijeenkomen, zo zal de kerk van Christus een enorme variatie inhouden van mensen, leeftijden, talen, kenmerken, gaven. *Missionair* zal zijn gemeente zijn, een volk met uitstraling. Winnend, gunnend, wervend.

Zo zijn ook wij, mensen van de kerk nú, door het water van de doop heen binnengehaald in de netten van Christus. Barnard noemt ons ergens '*opgeviste dopelingen*'. Het is niet vanzelfsprekend dat het heil de grenzen van Israël overstijgt. Dat is Gods liefde. De heilige Geest van God, één met de Vader en de Zoon, trekt de netten de hele wereld over. Laten wij ons persoonlijk meetrekken? Ervaren wij de trekkracht van de

Geest, die ons nodigt om persoonlijk voor Christus te kiezen. Immers, vissen zijn *passief*, laten zich vangen. Maar wij zijn mensen, *actief*, geroepen door Jezus om mee te komen. Zijn roeping vraagt om geloof. Vertrouwen op Hem. Overgave. Ja zeggen. Belijden.

Doen, gemeente, doen!

Mensen vissen. Beeldspraak voor evangelisatie, apostolaat, zending, of, zoals we tegenwoordig vaak zeggen: missionair gemeente zijn, een gemeente van getuigende mensen. Bent u dat, ben ik dat? Die vraag moet beantwoord worden. Dat zijn we aan de Heer verschuldigd. Wij worden uitgenodigd deel te nemen aan die wereldwijde taak: mensen winnen voor Christus.

Simon Petrus wordt wel genoemd de grote visser. Een beroemd boek van Lloyd C. Douglas heet zo. Dat gaat over Petrus. Maar ook de Here Jezus zelf kan zo wel genoemd worden.

Nu zijn er heel serieuze mensen die zeggen: ja, de wereld is één wijde zee van allemaal verloren mensen. Zo nu en dan vist de grote visser er eentje uit. Die wordt gered. Uitverkiezing noemen ze dat; slechts voor enkelingen is er behoud. Er is dus maar een magere en schriële vangst. Een soort mini-vangstquotum van God. Hun geloof is ook mager en bestaat slechts uit de wens: 'mocht het nog eens met mij gebeuren...'
Deze denkwijze is niet bijbels.

Uitverkiezing betekent: God kiest voor mensen.

Niet voor niets lezen we hier van een grote vangst en in Openbaring horen we over een ontelbare schare. Een apostel schrijft: 'God wil dat alle mensen behouden worden'.

Een ander beeld dat de Heiland gebruikt, naast dat van de vangst van vissen, is het beeld van de oogst. Hij belooft een rijke, zeer volle oogst. Maar als we aan dát beeld denken moeten wij niet vergeten dat die rijke oogst de vrucht is van die ene graankorrel, die eerst moest sterven in de

aarde. Dat ziet op Jezus zelf. Hij moest eerst lijden en sterven, voor ons, voor al die mensen, 'om van schuld en bitter lijden, ons, verloor'nen, te bevrijden'. Ons behoud is een vrucht van zijn kruis en opstanding.

Halleluja! Ook wij mogen daarvan leven.

Het kan wel betekenen dat ook wijzelf veel moeten inleveren. Als er één figuur in de bijbel is die dat heeft moeten leren is het Simon Petrus wel. Hij was er nog lang niet. Maar God zette zijn verlies om in winst, onuitsprekelijke winst: leven. Eeuwig leven.

'De wonderbare visvangst', zo staat boven dit gebeuren, zagen we. We hebben het toegepast op het missionaire werk van Jezus, van Petrus, van de gemeente. Maar het beeld kan *niet verder* worden doorgetrokken. Want vissen in een net gaan dood en worden opgegeten. Maar wie in Gods netten wordt gevangen als mens, wie meetrekt met Jezus, wie gelooft in de Vader, die mag leven. Voor altijd en eeuwig. In dichterlijke verbeelding en vrijheid wordt gezongen over *Gods verlangen* om de zijnen binnen te halen. Zo eindig ik met een tweetal strofen uit het gedicht 'Van de visvangst' van Guillaume van der Graft:

Het eind zal ons beschamen
 God haalt de netten op.
 De vissen scholen samen,
 Hij vangt ons in de doop.

De vissen zijn gevangen
 Ze komen binnenboord.
 Het lied van Gods verlangen
 Wordt overal gehoord.

Amen.

